

Asjaomaste asutuste või kaasatud isikute/asutuste ettepanekud ja nendega arvestamine

Koostöö tegija	Ettepaneku sisu	Vastus
Maa- ja Ruumiamet 06.02.2025 nr 12-1/25/126-3	<i>Hübriidpargi EP maa-ala kattub Ilmaste 4 (maaparandussüsteem (edaspidi MS) 1107020020080/ ehitis 005) maaparandusehitise ja selle eesvoolu maa alaga, Satsu 2 (MS 1107030010010/ ehitis 003) maaparandusehitise eesvoolu maa-alaga, Ilmaste 2 (MS 1107020020080/ ehitis 002) maaparandusehitise eesvoolu maa-alaga ja Liignurme1/TTP-269/Püssi (MS 1107060020030/ehitis 001) maaparandusehitise eesvoolu maa-alaga ning riigi poolt korrashoitava Uuemõisa oja (MS 1107060020000/ehitis 001) ühiseesvoolu maa-alaga.</i>	Võtame teadmiseks.
	<i>Juhime tähelepanu, et Regionaal- ja Põllumajandusministeerium (endine Maaeluministeerium) (edaspidi ReM) on kirjaga nr 4.1-5/2043-1 andnud Rahandusministeeriumile tuuleparkide planeerimisega seotud teemal seisukohad (vt lisa 1). Palume ka Lügänu vallas Evecon OÜ ja Enery Estonia OÜ tuuleparkide eriplaneeringu edasisel koostamisel nende seisukohtadega arvestada. MaRu arvamus ühtib ReM-i seisukohaga, et tuuleparkide EP koostamisel tuleb käsitleda võimalikku mõju maaparandussüsteemidele ja maaparandussüsteemidega hõlmatud maa-aladele ja seada nõuded nende säilitamiseks või rekonstrueerimiseks.</i>	Võtame teadmiseks.
	<i>Eriplaneeringu edasistes etappides tuleb anda selge kirjeldus, kuidas ning millises mahus maaparandussüsteemid toimima jäävad ning milliseid meetmeid kasutatakse selleks, et maaparandussüsteemid nende kasutamise kestel vastaks maaparandusseaduse § 5 lõigetes 1-8 esitatud maaparandussüsteemi nõuetele ja et oleks tagatud maaparandussüsteemi ehitiste ja rajatiste korrashoid ning toimimisvõime. Lisaks oleme nõus ReM-i seisukohaga, et mida vähem maaparandussüsteemi maa-alasid, eelkõige maaparandussüsteemi toimimist tagavaid ehitisi (drenaaž, kollektorid, eesvoolud, kuivenduskraavid jms), tuulikute ja taristu rajamine puudutab, seda kuluefektiivsem on tuulikupargi rajamine maaparanduslikust aspektist.</i>	Võtame teadmiseks ja arvestame edasise töö käigus.

	<p><i>Tulenevalt eeltoodust palume Alexela Kiviõli hübriidpargi EP edasistes etappides arvestada ReM-i seisukohtadega ning käesolevas kirjas kirjutatuga. Võimalusel vältida hübriidpargi ja selle toimimiseks vajaliku taristu asukoha valikul maaparandussüsteemide maa-alasid või arvestada juba varakult maaparandussüsteemide rekonstrueerimise vajadusega ning käsitleda meetmeid maaparandussüsteemide kaitseks ja/või ümber ehituseks EP edasistes dokumentides.</i></p>	Võtame teadmiseks ja arvestame edasise töö käigus.
	<p><i>Lisaks juhime tähelepanu, et Alexela Kiviõli hübriidpargi EP lähteseisukohtade ja mõjude hindamise sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi seletuskirja tabelis 3-2. „Huvitatud asutused ja isikute loetelu“ tuleb sisse viia muudatus, Põllumajandus- ja Toiduamet asendada Maa- ja Ruumiametiga.</i></p>	Teadmiseks võetud ja KSH programmi on täiendatud.
<p><i>Kliimaministeerium</i></p> <p><i>06.02.2025</i></p> <p><i>Nr 7-15/25/41-2</i></p>	<p><i>Täname Teid eriplaneeringu menetlusse kaasamast, kuid Kliimaministeerium ei pea vajalikuks osaleda kaasatud asutusena ning ei esita seisukohta. Nimetatud planeeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise puhul piisab keskkonnavaldkonnas Keskkonnaameti kui asjaomase asutuse seisukohast.</i></p>	Teadmiseks võetud.
<p><i>Terviseamet</i></p> <p><i>28.01.2025</i></p> <p><i>nr 9.3-1/24/5829-3</i></p>	<p><i>Arvestada, et planeeritava tegevuse ehitusaegne müra ei tohi ületada keskkonnaministri 16.12.2016 määruses nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ kehtestatud mürataseme normatiive.</i></p>	Teadmiseks võetud.
	<p><i>Maailma Terviseorganisatsioon (WHO) on andnud suunise, mille kohaselt müraleevendavaid meetmeid tuleks rakendada, kui tuuleturbiinide müra ületab 45 dB Lden (ööpäeva 24 h keskmine). Eeldusel, et tuulikupark töötab kuni 24 tundi ööpäevas, soovib amet uute tuuleparkide arendamisel võtta aluseks kõige rangemad ehk müra sihtväärtused, mis ei ületaks elamualadel päeval 50 dBA ja öösel 40 dBA. Sellist lähemist toetab ka ameti senine praktika, sest inimeste kaebustest on võimalik välja lugeda, et võimalike mürahäiringute</i></p>	Teadmiseks võetud. KSH programmis on juba vastavate sihtväärtustega arvestamist kajastatud ja kirjeldatud.

	<i>vältimiseks tasub tuulegeneraatorite puhul aluseks võtta kõige rangemad nõuded (müra sihtväärtused).</i>	
	<i>Kindlasti tuleb teostada välisõhus leviva müra modelleerimine, et selle abil välja selgitada piisav kaugus tuulikute ja elamualade vahel. Mida kaugemale jäävad kavandatavad tuulegeneraatorid elamualadest, seda minimaalsem on risk ka negatiivsete tervisemõjude avaldumiseks. Erinevates uuringutes on antud soovitus tuuliku ja elamualade puhveralaks võtta 1 km ning ka koostamisel olevas Lüganuse valla üldplaneeringus on üldplaneeringuga leitud sobivatel aladel tuuleparkide puhveralaks määratud 1 km.</i>	Teadmiseks võetud: KSH programmiga on ette nähtud müra modelleerimine.
	<i>Müra leviku modelleerimisel modelleerida ka madalsagedusliku müra levikut.</i>	<p>Alexela hübriidpargi EP ja selle mõjude hindamine on kavas koostada täpsustastmes, et tuulepargi kavandamist on võimalik jätkata projekteerimistingimustega.</p> <p>Seega lahendatakse EP täpsustastmes, millega muu hulgas määratletakse tuulikute võimalikud positsioonid ning seega on võimalik madalsagedusliku müra levikut arvutuslikult hinnata.</p>
	<i>Lisaks tuulikute tekitavale mürale tuleb arvesse võtta ka tuulepargiga seotud seadmeid, näiteks alajaamade trafosid ja muid lisaseadmeid. Need komponendid võivad tekitada eelkõige tonaalset müra ja neid tuleb hinnata koos tuuliku müraga.</i>	Teadmiseks võetud. Juhul kui EP-ga on võimalik juba paika panna kuhu ja milliseid seadmeid kavandatakse saab mõjuhindamises sellega arvestada.
	<i>Soovitame hinnata tuulikute käitamisega kaasnevat infraheli.</i>	Teadmiseks võetud. Infraheli arvutuslikku hindamist läbi ei viida. Infraheli hinnatakse teaduskirjanduse ja olemasolevates

		tuuleparkides teostatud mõõtmiste baasil.
	<i>Soovitame teostada tuulikute käivitumisjärgselt kontrollmõõtmisi, et võrrelda müra modelleerimise tulemusi tegeliku müratasemega maksimaalse võimsusega töötamise ajal.</i>	Võtame teadmiseks. Asjakohasel juhul on võimalik seirenõue seada KSH aruandes. Programmis seirenõudeid ei käsitleta.
	<i>Soovitame hinnata planeeritava tegevuse mõju joogivee kvaliteedile, sest tagada tuleb joogiveehaarete sanitaarkaitsealade kaitse ning vältida põhjavee kvaliteedi halvenemist.</i>	Võtame teadmiseks. Mõju pinnaveele ja veekvaliteedile hinnatakse KSHs.
	<i>Soovitame planeeringu menetlusprotsessis teha aktiivset koostööd kohalike elanikega, et saavutada ümbruskonna elanike tervist toetav planeeringulahendus.</i>	Koostööd tehakse.
<i>Kaasatav asutus või isik</i>		
Enery Estonia OÜ (Marthen Kummer, Margus Potisepp)	<p><i>Seoses mitme tuuleparkide arendamisele suunatud planeeringu samaaegse menetlusega Lügane vallas teeme Alexela Kiviõli hübriidpargi lähteseisukohtadele ja keskkonnamõjude strateegilise hindamise programmile alljärgneva ettepaneku:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>palume tasakaalustatud terviklahenduse kujundamiseks ning kumulatiivsete mõjude võimalikult efektiivseks hindamiseks arvestada lähiala tuuleparkide planeeringutega ja teha tihedat koostööd planeeringuala piirkonnas asuvate kinnistuomanikega. Peame oluliseks, et koostööd alustatakse võimalikult varases etapis lahenduste paremaks koordineerimiseks.</i> 	Teadmiseks võetud ja koostööd tehakse.